

Sosiaaliasiamiehen selvitys vuodelta 2022

Kh 22.05.2023 § 129
145/05.00.00/2023

Valmistelija

Talous- ja hallintosihteeri Henna Breilin, 040 5908 325

Vuosittaisessa selvityksessä tarkastellaan sosiaaliasiamiehelle tulleita yhteydenottoja.

Sosiaaliasiamiehelle vuonna 2022 tulleiden asiämäärien valossa keski-suomalaisen sosiaalihuollon asiakkaiden asema on kehittynyt myönteisesti, vaikka selvitykseen valituista sosiaalihuoltolain mukaisten lapsiperheiden palvelujen, työikäisten palvelujen ja iäkkäiden palvelujen asiakaskokemuksista voisi muuta päätellä.

Keski-Suomen sosiaaliasiamiehelle tuli 417 asiaa (458 vuonna 2021). Paitsi asiämäärä, myös tyytymättömyyden osuus väheni ja tiedon tarve lisääntyi. Ikävää on asioinnin kohdistuminen entistäkin enemmän lastensuojelun palvelutehtävään, josta tuli 133 (121) eri asiaa. Toiseksi eniten, 77 (56) kertaa, asioitiin työikäisten palveluista. Iäkkäiden asiointi väheni yllättävästi: 58 (82) asiaa. Yhteydenotot vähenivät edellisvuodesta myös vammaispalveluissa 57 (65), perheoikeudellisissa palveluissa 23 (31), lapsiperheiden palveluissa 11 (20), varhaiskasvatuksessa 3 (8) ja päihdehuollossa 3 (5) asiaan.

Viranhaltijoiden päätöksiin haettiin edellisvuotta vähemmän muutoksia (218 < 247). Ensiasteen muutoksenhaussa lautakunnat/jaostot hyväksyivät 39 (26) oikaisuvaatimusta, mikä luku on lähivuosien suurin. Luottamuselimen päätöksistä valitettiin hallinto-oikeuteen jo toisena peräkkäisenä vuonna aiempaa vähemmän, 36 (37) kertaa – määrä on viidessä vuodessa puolittunut. Hallinto-oikeus hyväksyi seitsemän (11) valitusta. Valitusten kehityssuunta voi kertoa keinottomuudesta tai toivottomuudesta, mutta myös lakienmukaisemmasta päätöksenteosta, toimivammasta itseoikaisukäytännöstä, ensiasteen muutoksenhaun toimivuudesta ja valitustarkkuudesta.

Toivakasta tuli sosiaaliasiamiehelle 15 yhteydenottoa (13 vuonna 2021). Niistä yhdeksän oli luonteeltaan tyytymättömyyttä palveluihin ja kuusi tiedontarpeita sosiaalipalveluista.

Asioinneista kuusi koski lastensuojelua, neljä työikäisten palveluja ja kolme perheoikeudellisia palveluja. Kela oli asioinnin aiheena kahdessa asiassa. Sosiaalipalveluittain tarkasteltuna kahdeksan asiaa liittyi sosiaalityöhön, neljä toimeentulotukeen ja lapsen elatusavun turvaamiseen, kolme lapsen huollon ja tapaamisoikeuden turvaamiseen, ja kaksi perhehoitoon. Muina aiheina olivat kertaalleen ammatillinen perhehoito, sosiaalinen luototus, sosiaalipäivystys ja turvakotipalvelu.

Samassa asiassa voi olla monta yhteydenoton syytä. Useimmiten kyse oli sosiaalipalveluihin liittyvästä tiedontarpeesta (13 kertaa). Seuraavaksi eniten asioinnin syynä oli palvelun toteuttaminen (6), kohtelu (5), päätökset (4) ja jonotus- tai käsittelyaika (1).

Keski-Suomen sosiaalialana osaamiskeskuksen sosiaaliasiamiehen selvitys vuodelta 2022 oheismateriaalina.

Esittelijä	vs kunnanjohtaja Jari Lämsä
Päätösehdotus	Kunnanhallitus merkitsee sosiaaliasiamiehen selvityksen vuodelta 2022 tiedokseen.
Päätös	Merkittiin tiedoksi.